

Kraš d.d., Zagreb
OIB: :94989605030

Priopćenje za javnost i medije

Za objavu odmah

**Godišnji financijski izvještaj i izvješće neovisnog revizora za 2016.
(KRAŠ d.d. i KRAŠ GRUPA -REVIDIRANO)**

(Zagreb, 11.07.2017.) Temeljem članka 440., stavka 4. Zakona o tržištu kapitala, objavljujemo revizijska izvješća za 2016. godinu potpisana od strane osoba odgovornih za reviziju godišnjih financijskih izvještaja Izdavatelja i to:
KRAŠ dioničko društvo Zagreb - Godišnji financijski izvještaj i izvješće neovisnog revizora za 2016.
KRAŠ dioničko društvo Zagreb - Godišnji konsolidirani financijski izvještaj i izvješće neovisnog revizora za 2016.

NAPOMENA O IZVORU:

Kraš prehrambena industrija d.d.

Ravnice 48

10 000 Zagreb

tel:informacije za dioničare +385 1 23 29 175,
+385 1 23 96 132

fax: +385 1 2396 592

e-mail tliktar@kras.hr

web:www.kras.hr

KRAŠ
dioničko društvo, Zagreb

**Godišnji konsolidirani financijski izvještaji i
Izvešće neovisnog revizora
za 2016. godinu**

KRAŠ
dioničko društvo, Zagreb

**Godišnji konsolidirani financijski izvještaji i
Izvješće neovisnog revizora
za 2016. godinu**

SADRŽAJ

	<u>Stranica</u>
Odgovornost za godišnje konsolidirane financijske izvještaje	1
Izvešće neovisnog revizora	2 - 6
Konsolidirani račun dobiti i gubitka	7
Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	8
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju / Bilanca	9 - 10
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	11 - 12
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala	13
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje	14 - 43

ODGOVORNOST ZA GODIŠNJE KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava društva **Kraš d.d.**, Zagreb, Ravnice 48 („Društvo“) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani financijski izvještaji Društva za 2016. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz konsolidiranog financijskog stanja, konsolidiranog rezultata poslovanja, konsolidiranih promjena kapitala i konsolidiranih novčanih tokova Društva za to razdoblje.

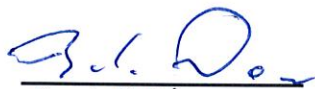
Na temelju provedenih istraživanja, Uprava Društva opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava Društva je izradila godišnje konsolidirane financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava Društva je odgovorna za:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika u skladu sa važećim standardima financijskog izvještavanja;
- davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- izradu godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava Društva je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani financijski položaj, konsolidirane rezultate poslovanja, konsolidirane promjene kapitala i konsolidirane novčane tokove Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Damir Bulić,
predsjednik Uprave

Dinko Klepč,
član Uprave

Alen Varenina,
član Uprave

KRAŠ d.d.
Ravnice 48
10 000 Zagreb
Republika Hrvatska

21. veljače 2017. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima društva KRAŠ d.d., Zagreb

Izvješće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva KRAŠ d.d., Zagreb, Ravnice 48 ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2016., koji obuhvaćaju konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2016., konsolidirani Račun dobiti i gubitka, konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima i konsolidirani Izvještaj o promjenama kapitala Društva za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj Društva na 31. prosinca 2016. i konsolidiranu financijsku uspješnost i konsolidirane novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI").

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MRevS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Kako je prikazano u bilješci 23 uz godišnje konsolidirane financijske izvještaje, Društvo na 31. prosinca 2016. godine ima iskazano potraživanja od kupaca u zemlji u ukupnom iznosu od 146.988 tisuća kuna. Više od polovice iskazanog iznosa odnosi se na potraživanja od članica koncerna Agrokor. Od ožujka 2017. godine koncern Agrokor ima problema s likvidnošću, te su u tijeku pregovori između najvećih dobavljača i koncerna o reguliranju međusobnih odnosa. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja jesu ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti u našoj reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Utvrdili smo da je niže navedeno pitanje ključno revizijsko pitanje koje treba objaviti u našem Izvješću neovisnog revizora.

Sudski sporovi i potencijalne obveze

Društvo na 31. prosinca 2016. nema iskazana rezerviranja za sudske sporove i potencijalne obveze. Tijekom redovnog poslovanja Društva, može se pojaviti potencijalna izloženost po sudskim sporovima. Svaka iskazana obveza ili objavljena nepredviđena obveza, odnosno ne iskazivanje istih u konsolidiranim financijskim izvještajima je inherentno neizvjesna i ovisi o nizu značajnih pretpostavki i prosudbi. Riječ je o potencijalno značajnim iznosima kod kojih je određivanje iznosa za iskazivanje i objavljivanje u konsolidiranim financijskim izvještajima, ukoliko je primjenjivo, podložno subjektivnoj procjeni. Zbog svega navedenog, navedeno područje smatramo ključnim revizorskim pitanjem.

Povezane objave u pripadajućim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima

Vidjeti bilješke 2.21. i 43. u pripadajućim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima.

Revizijski postupci

Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:

- zaprimanje i analiziranje odgovora odvjetnika na naše pisane upite upućene odvjetnicima te razmatranje određenih pitanja s njima;
- kritičko preispitivanje korištenih pretpostavki i procjena koje se odnose na tužbene zahtjeve. Navedeno uključuje procjenu vjerojatnosti nastanka nepovoljnih ishoda sudskih postupaka te pouzdanost procjene s njima povezanih iznosa obveze;
- procjenjivanje adekvatnosti objave u konsolidiranim financijskim izvještajima, uzimajući u obzir osjetljivost i moguće predrasude u otkrivanju detaljnih informacija.

Rezultati naših revizorskih procedura su bili zadovoljavajući i slažemo se da su pretpostavke, koje su korištene u modelu procjene, prikladne.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje konsolidirane financijske izvještaje i naše Izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvješća neovisnog revizora pod naslovom Izvješće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje konsolidirane financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u

godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem Izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem Izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izvješće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 7 do 43 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izvješće posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2016. godinu, je u skladu sa zahtjevima navedenim u članku 22. stavku 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2016. godinu, uključuje informacije iz članka 22. stavak 1. točke 2., 5. i 6. Zakona o računovodstvu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji konsolidirani financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 7 do 43 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Angažirani partner u reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva za 2016. godinu koja ima za posljedicu ovo Izvješće neovisnog revizora je Zdenko Balen, ovlaštenu revizor.

U Zagrebu, 31. ožujka 2017. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10 000 Zagreb

Zdenko Balen, član Uprave

BDO

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6/b

Zdenko Balen, ovlaštenu revizor

KRAŠ d.d., Zagreb
KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA
za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

POZICIJA	Bilješka	2016.	2015.
		HRK'000	HRK'000
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	3.	1.008.737	1.002.693
Ostali poslovni prihodi	4.	10.176	20.968
Ukupno poslovni prihodi		1.018.913	1.023.661
POSLOVNI RASHODI			
Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	5.	3.583	4.015
Troškovi sirovina i materijala	6.	(453.100)	(485.606)
Troškovi prodane robe	7.	(42.410)	(28.670)
Ostali vanjski troškovi	8.	(128.234)	(135.113)
Troškovi osoblja	9.	(259.375)	(254.817)
Amortizacija	10.	(47.825)	(46.253)
Vrijednosno usklađenje		(775)	(999)
Ostali troškovi poslovanja	11.	(49.276)	(48.846)
Ukupno poslovni rashodi		(977.412)	(996.289)
FINANCIJSKI PRIHODI	12.	5.946	5.331
FINANCIJSKI RASHODI	13.	(14.740)	(13.439)
UKUPNO PRIHODI		1.024.859	1.028.992
UKUPNO RASHODI		(992.152)	(1.009.728)
Dobit prije oporezivanja		32.707	19.264
Porez na dobit	14.	(7.063)	(4.442)
DOBIT TEKUĆE GODINE		25.644	14.822

Popratne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

KRAŠ d.d., Zagreb
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

POZICIJA	Bilješka	2016. HRK'000	2015. HRK'000
DOBIT RAZDOBLJA			
Pripisana imateljima kapitala matice		24.565	13.952
Pripisana manjinskom interesu		1.079	870
OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT			
Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	15.	(3.065)	(1.911)
Dobit/(gubitak) s osnove ponovnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju		(261)	15
Ukupno stavke koje će se prenijeti u račun dobiti i gubitka		(3.326)	(1.896)
POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT		(10)	0
NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/(GUBITAK) RAZDOBLJA		(3.336)	(1.896)
UKUPNO SVEOBUHVAATNA DOBIT		22.308	12.926
Zarada po dionici	30./i/	18,31	10,19
SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
Pripisana imateljima kapitala matice		21.229	12.056
Pripisana manjinskom interesu		1.079	870

Popratne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

KRAŠ d.d., Zagreb
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / BILANCA
na 31. prosinca 2016.

P O Z I C I J A	Bilješka	31.12.2016.	31.12.2015.
		HRK'000	HRK'000
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	16.	523	827
Nekretnine, postrojenja i oprema	17.	551.752	562.519
Ulaganje u nekretnine	18.	21.297	21.464
Biološka imovina	19.	3.609	3.995
Financijska imovina	20.	87.975	71.051
Odgodena porezna imovina	21.	2.626	2.913
Ukupno dugotrajna imovina		667.782	662.769
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	22.	151.176	148.523
Biološka imovina		383	990
Potraživanja od kupaca	23.	291.897	299.251
Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	24.	1.785	705
Potraživanja od države i drugih institucija	25.	10.725	13.434
Ostala potraživanja	26.	6.008	9.313
Financijska imovina	27.	20.420	14.103
Novac u banci i blagajni	28.	54.619	36.673
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	29.	5.562	11.927
Ukupno kratkotrajna imovina		542.575	534.919
UKUPNA IMOVINA		1.210.357	1.197.688
IZVANBILANČNI ZAPISI	40.	24.231	24.291

Popratanne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

KRAŠ d.d., Zagreb
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / BILANCA - nastavak
na 31. prosinca 2016.

POZICIJA	Bilješka	31.12.2016. HRK'000	31.12.2015. HRK'000
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital	30.		
Upisani kapital		549.448	549.448
Kapitalne rezerve		(13.913)	(19.882)
Rezerve iz dobiti		11.852	28.290
Revalorizacijske rezerve		(4.486)	(1.150)
Zadržana dobit		44.939	37.024
Dobit tekuće godine		24.565	13.952
Kapital pripisan vlasnicima matice		612.405	607.682
Manjinski udjeli		22.291	21.212
Ukupno kapital		634.696	628.894
Obveze prema bankama i financijskim institucijama		177.962	156.829
Ostale dugoročne obveze		1.862	2.243
Odgođena porezna obveza		6.546	7.338
Dugoročne obveze	31.	186.370	166.410
Kratkoročne obveze			
Obveze za zajmove i depozite	32.	5.003	3.300
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	33.	215.692	205.734
Obveze prema dobavljačima	34.	114.850	145.792
Obveze prema zaposlenicima	35.	11.757	12.018
Obveze za poreze i doprinose	36.	20.567	18.771
Obveze s osnove udjela u rezultatu	37.	664	1.054
Ostale kratkoročne obveze	38.	9.612	8.950
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	39.	11.146	6.765
Ukupno kratkoročne obveze		389.291	402.384
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		1.210.357	1.197.688
IZVANBILANČNI ZAPISI	40.	24.231	24.291

Popratanne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

KRAŠ d.d., Zagreb
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA - INDIREKTNA METODA
za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

O P I S	2016. HRK'000	2015. HRK'000
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
Dobit prije poreza	32.707	19.264
Amortizacija	47.825	46.253
Vrijednosna usklađenja	775	999
Prihodi od kamata	(2.079)	(1.673)
Rashodi od kamata	14.738	13.416
Dobici od otuđenja dugotrajne imovine	(423)	(10.624)
Prihodi od dividendi i udjela u dobiti	(1)	(2)
Povećanje zaliha	(2.046)	(17.244)
Smanjenje/povećanje potraživanja od kupaca	6.579	(4.606)
Povećanje/smanjenje potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	(1.080)	201
Smanjenje/povećanje potraživanja od države i drugih institucija	2.709	(11.207)
Smanjenje ostalih potraživanja	3.305	4.925
Smanjenje plaćenih troškova budućih razdoblja i obračunatih prihoda	6.365	2.618
Smanjenje obveza prema dobavljačima	(30.942)	(638)
Smanjenje obveza prema zaposlenicima	(261)	(338)
Povećanje/smanjenje obveza za poreze i doprinose	1.796	(2.628)
Povećanje/smanjenje ostalih kratkoročnih obveza	662	(1.742)
Povećanje/smanjenje odgođenog plaćanja troškova	4.381	(198)
Plaćene kamate	(14.738)	(13.416)
Naplaćene kamate	2.079	1.673
Primitci od dividendi i udjela u dobiti	1	2
Plaćeni porez na dobit	(6.777)	(4.144)
Novčani tok od poslovnih aktivnosti	65.575	20.891
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici		
Povrat danih zajmova	8.681	16.073
Primici od prodaje dugotrajne imovine	423	15.398
Izdatci		
Izdatci za nabavu dugotrajne materijalne imovine	(39.017)	(78.092)
Novčani tok od investicijskih aktivnosti	(29.913)	(46.621)

KRAŠ d.d., Zagreb
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA - INDIREKTNA METODA - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

O P I S	2016. HRK'000	2015. HRK'000
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
Primitci		
Prodaja trezorskih dionica	209	295
Primljeni zajmovi i krediti	202.944	148.590
Izdatci		
Stjecanje trezorskih dionica	(48.642)	(5.196)
Izdaci za isplatu dividendi	(22)	(13.251)
Otplata kredita	(172.206)	(112.752)
Novčani tok iz financijskih aktivnosti	(17.717)	17.686
Neto novčani tok	17.946	(8.044)
NOVAC NA POČETKU GODINE	36.673	44.717
NOVAC NA KRAJU GODINE	54.619	36.673
POVEĆANJE/(SMANJENJE) NOVCA	17.946	(8.044)

Popratne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

KRAŠ d.d., Zagreb
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

Opis	Upisani kapital	Kapitalne rezerve	Trezorske dionice	Rezerve iz dobiti	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit	Dobit tekuće godine	Ukupno	Manjinski interes	Ukupno s manjinskim interesom
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Stanje 1. siječnja 2015. godine	549.448	(19.946)	(23.059)	50.489	746	42.609	13.241	613.528	20.342	633.870
Raspored dobiti za 2014. godinu	0	0	0	860	0	12.381	(13.241)	0	0	0
Stjecanje trezorskih dionica	0	(9)	(5.187)	5.187	0	(5.187)	0	(5.196)	0	(5.196)
Prodaja trezorskih dionica	0	73	222	(222)	0	222	0	295	0	295
Isplata dobiti	0	0	0	0	0	(13.120)	0	(13.120)	0	(13.120)
Dividende - povrat	0	0	0	0	0	119	0	119	0	119
Sveobuhvatna dobit razdoblja	0	0	0	0	(1.896)	0	13.952	12.056	870	12.926
Stanje 31. prosinca 2015. godine	549.448	(19.882)	(28.024)	56.314	(1.150)	37.024	13.952	607.682	21.212	628.894
Raspored dobiti za 2015. godinu	0	0	0	473	0	13.479	(13.952)	0	0	0
Stjecanje trezorskih dionica	0	0	(48.642)	0	0	0	0	(48.642)	0	(48.642)
Prodaja trezorskih dionica	0	5.969	24.933	0	0	0	0	30.902	0	30.902
Prijenos	0	0	0	5.891	0	(5.891)	0	0	0	0
Dodjela dionica	0	0	907	0	0	0	0	907	0	907
Isplata dobiti	0	0	0	0	0	(22)	0	(22)	0	(22)
Dividende - povrat	0	0	0	0	0	242	0	242	0	242
Pripajanje Kondin d.o.o.	0	0	0	0	0	107	0	107	0	107
Sveobuhvatna dobit razdoblja	0	0	0	0	(3.336)	0	24.565	21.229	1.079	22.308
Stanje 31. prosinca 2016. godine	549.448	(13.913)	(50.826)	62.678	(4.486)	44.939	24.565	612.405	22.291	634.696

Popratne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

1. OPĆI PODACI O DRUŠTVU

1.1. Pravni okvir, djelatnost i zaposlenici

Društvo KRAŠ d.d., Ravnice 48, Zagreb („Društvo“) je matično društvo Grupe Kraš („Grupa“) te je upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu, pod matičnim brojem subjekta MBS 080005858 i OIB 94989605030. Osnovna djelatnost Društva sukladno nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, registrirana pri Trgovačkom sudu je proizvodnja i prodaja konditorskih proizvoda tj. proizvodnja kaka, bombona, keksa i čokolade.

Na dan 31. prosinca 2016. godine temeljni kapital Društva iznosi 549.448 tisuća kuna i podijeljen je na 1.373.621 dionicu nominalne vrijednosti od 400 kuna.

Ovisna društva na dan 31. prosinca 2016. godine prikazana su kako slijedi:

OVISNO DRUŠTVO	Postotak udjela u kapitalu	Osnovna djelatnost
Ovisna društva u zemlji		
Kraš-trgovina, d.o.o. Zagreb	100,00%	trgovina
KAROLINA, d.o.o. Osijek	99,68%	proizvodnja
Ovisna društva u inozemstvu		
KRAŠ trgovina, d.o.o. Široki Brijeg	100,00%	trgovina
Krašcommerce, d.o.o. Ljubljana	100,00%	trgovina
Kraškomerc KRAŠ, dooel, Skopje	100,00%	trgovina
Kraš Commerce, d.o.o. Beograd	100,00%	trgovina
MIRA, a.d. Prijedor	76,09%	proizvodnja

Na dan 31. prosinca 2016. godine Grupa je imala 2.511 zaposlenika (31. prosinca 2015. godine 2.507 zaposlenik).

1.2. Tijela Društva

Tijela Društva su Uprava Društva, Nadzorni odbor i Glavna skupština.

Upravu Društva čine:

Damir Bulić	predsjednik Uprave
Dinko Klepo	član Uprave od 23. svibnja 2016.
Alen Varenina	član Uprave od 23. svibnja 2016.
Zlatan Lisica	član Uprave do 22. svibnja 2016.
Darko Radišić	član Uprave do 22. svibnja 2016.

Nadzorni odbor Društva na dan 31. prosinca 2016. godine broji sedam članova. Članove Nadzornog odbora bira Glavna skupština Društva.

1.2. Tijela Društva (nastavak)

Nadzorni odbor čine:

Zoran Parać	predsjednik
Tomislav Jović	zamjenik predsjednika
Marija Carić	član
Mladen Butković	član
Darko Đeneš	član
Zlatan Lisica	član od 27. kolovoza 2016.
Vedran Tolić	član od 27. kolovoza 2016.
Jadranka Ivčić	član do 27. kolovoza 2016.

Glavna skupština je organ Društva u kojem dioničari ostvaruju svoja prava u poslovima Društva, ako zakonom ili Statutom nije drugačije određeno. Glavnu skupštinu Društva čine imatelji dionica s pravom glasa.

2. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Sažetak najvažnijih računovodstvenih politika izložen je u nastavku.

2.1. Izjava o usklađenosti i osnova prikaza

Konsolidirani financijski izvještaji Društva za 2016. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI") te u skladu sa Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16).

Konsolidirani financijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja po kojem se učinci transakcija priznaju kada su nastali i iskazuju u konsolidiranim financijskim izvještajima za razdoblje na koje se odnose, te uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

Konsolidirani financijski izvještaji Društva sastavljeni su u hrvatskim kunama kao funkcionalnoj, odnosno izvještajnoj valuti Društva. Konsolidirani financijski izvještaji prezentirani su u tisućama hrvatskih kuna ('000 HRK), koja je, s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Društva, i funkcionalna valuta Društva. Na dan 31. prosinca 2016. godine tečaj za 1 USD i 1 EUR iznosio je 7,17 HRK odnosno 7,56 HRK (31. prosinca 2015. godine: 6,99 HRK odnosno 7,64 HRK).

2.2. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“)

Društvo je za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine usvojilo dolje navedene izmjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja te je prema zahtjevima prikazalo usporedne podatke. Usvajanje izmijenjenih standarda nije imalo utjecaja na glavnice na dan 1. siječnja 2016. godine:

2.2. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“) (nastavak)

- Izmjene i dopune MRS 19 Planovi definiranih primanja: Doprinosi zaposlenih - MRS 19 zahtijeva da se doprinosi zaposlenika ili trećih uzmu u obzir prilikom obračuna.
- Godišnja poboljšanja MSFI ciklus 2012. - 2014. koja uključuju izmjene:
  - MSFI 5 - Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja
  - MSFI 7- Financijski instrumenti: objavljivanje (s posljedičnim izmjenama MSFI 1)
  - MRS 19 - Prianja zaposlenih
  - MRS 34 - Financijski izvještaji za razdoblja tijekom godine

Ove izmjene stupile su na snagu 1. siječnja 2016. godine. Ranija primjena je dopuštena.

- Godišnja poboljšanja iz ciklusa 2010. - 2012., te izmjene i dopune su na snazi u EU za obračunska razdoblja koja su započela na dan ili nakon 1. veljače 2015., uz dopuštenu raniju primjenu. Ona uključuju izmjene:
  - MSFI 2 Plaćanje temeljeno na dionicama,
  - MSFI 3 Poslovna spajanja,
  - MSFI 8 Poslovni segmenti,
  - MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti,
  - MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 38 Nematerijalna imovina,
  - MRS 24 Objavljivanje povezanih osoba.
- Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 - Investicijski subjekti: primjena izuzeća od obveze konsolidacije (izdano u prosincu 2014.)
- Izmjene MSFI 11 - Računovodstvo za stjecanje udjela u zajedničkim operacijama (izdano u svibnju 2014.)
- Izmjene MRS 1 - Objavljivanja (izdano u prosincu 2014.)
- Izmjene u MRS 16 i MRS 38 - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (izdano u svibnju 2014.)
- Izmjene MRS 16 i MRS 41 - Poljoprivreda: višegodišnji nasadi (izdano u lipnju 2014.)
- Izmjene MRS 27 - Metoda udjela u odvojenim financijskim izvještajima (izdano u kolovozu 2014.)

Primjena gore navedenih standarda nije imala utjecaja na konsolidirane financijske izvještaje Društva za 2016. godinu.

Novi i izmijenjeni MSFI usvojeni za primjenu u EU, ali nisu još na snazi

- MSFI 9 Financijski instrumenti - u srpnju 2014. godine, IASB je izdao konačnu verziju MSFI 9 Financijski instrumenti koji sadrži cjelovit projekt financijskih instrumenata i zamjene MRS 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, te sve prethodne verzije MSFI 9. MSFI 9 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. Ranija primjena je dopuštena. Primjena standarda imat će zanemariv učinak na klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata.

2.2. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“) (nastavak)

- MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima - MSFI 15 je izdan u svibnju 2014. i predstavlja novi model u pet koraka koji se odnosi na prihode koji proizlaze iz ugovora s kupcima. Standard zamjenjuje MRS 11 i MRS 18. Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. Ranija primjena je dopuštena. Standard dozvoljava modificirani model prijelaza koji ne zahtijeva retroaktivno prepravljanje. Uprava provodi detaljne analize oko mogućih učinaka navedenog standarda na financijske izvještaje Društva.

Novi i izmijenjeni MSFI usvojeni od strane IASB, ali nisu još usvojeni u EU

Sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda nisu još usvojeni u EU:

- MSFI 14 Razgraničenja - standard se odnosi na subjekte koji posluju na reguliranim tržištima koja po prvi puta primjenjuju MSFI. MSFI 14 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. Europska komisija odlučila je da neće implementirati ovaj standard zbog činjenice da bi malo društava bilo u djelokrugu standarda.
- MSFI 16 Najmovi - standard donosi novi sveobuhvatni model identifikacije aranžmana koji sadrže najam kao i njihov računovodstveni tretman na strani najmodavca i najmoprimca. Navedeni standard zamijenit će postojeći MRS 17 i tumačenja IFRIC 4, SIC 15 i SIC 27. MSFI 16 je na snazi za razdoblja koja započinju 1. siječnja 2019. I nakon toga. Dopuštena je ranija primjena, ali je isto uvjetovano istovremenim usvajanjem MSFI 15 ukoliko isti već nije usvojen. Ovaj standard donosi značajne promjene u računovodstvenom modelu kod najmoprimca. Posljedično, doći će do priznavanja imovine i obveza u financijskim izvještajima najmoprimca kod većine ugovora koji se danas priznaju kao operativni najmovi. Rezultat ovoga će biti povećanje imovine i obveza društva. Uprava planira u slijedećim razdobljima provesti detaljne analize učinaka na financijske izvještaje Društva.
- Izmjene MSFI 2 - Klasifikacija i mjerenje isplata na bazi dionica (izdano u lipnju 2016.)
- Izmjene MSFI 4 - Primjena MSFI 9 Financijski instrumenti s MSFI 4 Ugovori o osiguranju (izdano u rujnu 2016.)
- Izmjene MSFI 10 i MRS 28 - Prodaja ili unos imovine između investitora i pridruženog društva ili zajedničkog pothvata (izdano u rujnu 2014.)
- Izmjene MSFI 15 - Pojašnjenja MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima (izdano u travnju 2016.)
- Izmjene MRS 7 - Inicijativa vezana za objave (izdano u siječnju 2016.)
- Izmjene MRS 12 - Priznavanja odgođene porezne imovine za nerealizirane gubitke (izdano u siječnju 2016.)
- Izmjene MRS 40 - Prijenosi ulaganja u nekretnine (izdano u prosincu 2016.)
- Godišnja poboljšanja iz ciklusa 2014. - 2016. (izdano u prosincu 2016.). Ona uključuju izmjene:

2.2. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“) (nastavak)

- MSFI 1 Prva primjena MSFI
- MSFI 12 Objavljivanja udjela u drugim subjektima
- MRS 28 Udjeti u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima

Izmjene koje se odnose na MSFI 12 stupaju na snagu za razdoblja koja započinju 1. siječnja 2017. dok izmjene MSFI 1 i MRS 28 stupaju na snagu od 1. siječnja 2018. i nakon toga.

- IFRIC Tumačenje 22 Transakcije u stranoj valuti i predujmovi (izdano u prosincu 2016.)

Uprava Društva predviđa da primjena navedenih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalno značajan utjecaj na konsolidirane financijske izvještaje u razdoblju njihove prve primjene.

2.3. Osnova konsolidacije

Konsolidirani financijski izvještaji sastoje se od financijskih izvještaja Društva i financijskih izvještaja trgovačkih društava koje Društvo kontrolira (ovisna društva). Društvo ima kontrolu u onim društvima u kojima ima moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama društva u koje je izvršeno ulaganje kako bi ostvarilo koristi iz poslovanja toga društva. Sve značajne transakcije i stanja između društava unutar Grupe eliminirani su prilikom konsolidacije.

2.4. Ključne procjene i neizvjesnost procjena

Prilikom sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja korištene su određene procjene koje utječu na iskaz imovine i obveza Grupe, prihode i rashode Grupe i objavljivanje potencijalnih obveza Grupe.

Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću, slijedom čega se stvarni rezultati mogu razlikovati od procijenjenih. Procjene korištene pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja su podložne izmjenama nastankom novih događaja, stjecajem dodatnog iskustva, dobivanjem dodatnih informacija i spoznaja i promjenom okruženja u kojima Grupa posluje.

Ključne procjene korištene u primjeni računovodstvenih politika prilikom sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja odnose se na obračun amortizacije dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine, umanjenje vrijednosti imovine, ispravak vrijednosti zaliha, ispravak vrijednosti potraživanja i rezerviranja, te objavu potencijalnih obveza.

2.5. Prihodi

Prihodi se priznaju po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode ili usluge tijekom redovnog poslovanja Grupe. Iznosi prihoda ne uključuju porez na dodanu vrijednost, procijenjene povrate, rabate i diskonte koji se odobravaju kupcima. Grupa priznaje prihode kada se iznos prihoda može pouzdano mjeriti, kada će Grupa imati buduće ekonomske koristi i kada su zadovoljeni specifični kriteriji za sve djelatnosti Grupe.

2.5. Prihodi (nastavak)

a) Prihodi od prodaje proizvoda i robe

Prihodi od prodaje proizvoda i robe priznaju se kada je Grupa prenijela značajne rizike i koristi vlasništva proizvoda i robe na kupca i ako je vjerojatno da će Grupa primiti ranije dogovorene uplate. Ti se kriteriji smatraju zadovoljenim kada je roba dostavljena kupcu, odnosno kada su izdani odgovarajući računi. Gdje kupac ima pravo na povrat, Grupa odgađa priznavanje prihoda sve dok pravo na povrat ne istekne. Međutim, tamo gdje Grupa zadržava samo beznačajni rizik vlasništva s obzirom na pravo povrata, prihod se ne odgađa.

b) Prihodi od prodaje usluga

Pod uvjetom da je iznos prihoda moguće pouzdano izmjeriti i ako je vjerojatno da će Grupa primiti naknadu, prihodi od usluga priznaju se u razdoblju u kojem su iste pružene.

Prihodi od ugovora ostvaruju se uglavnom od ugostiteljske djelatnosti Grupe. Ovi prihodi se priznaju u trenutku pružanja usluge kupcima.

c) Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se na vremenskoj osnovi, na temelju neotplaćene glavnice i po primjenjivoj efektivnoj kamatnoj stopi, koja točno diskontira procijenjene buduće novčane primitke kroz očekivani vijek trajanja financijskog instrumenta ili do neto knjigovodstvenog iznosa financijske imovine. Prihodi od kamata se priznaju kao financijski prihod u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

d) Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi i udjela u dobiti priznaju se kao prihod kada je ustanovljeno pravo na njihov primitak, odnosno u trenutku skupštinske odluke društva u čije dionice ili udjele je izvršeno ulaganje.

e) Prihodi od najмова

Prihodi od poslovnih najмова obračunavaju se na linearnoj osnovi tijekom trajanja najma.

2.6. Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, uključuju se u trošak nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Ostali troškovi posudbe se priznaju kao rashod.

Troškovi posudbe uključuju kamate na dopuštena prekoračenja po bankovnom računu, kratkoročne i dugoročne posudbe te tečajne razlike nastale posudbama u stranoj valuti, u iznosu u kojem se smatraju usklađivanjem troškova kamata.

Tijekom 2016. godine nije bilo nabave ili izgradnje imovine koja bi bila kvalificirana za kapitalizaciju troškova posudbe.

2.7. Transakcije u stranim valutama

Transakcije iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u HRK (hrvatske kune) po tečaju važećem na datum transakcije.

Monetarna imovina i obveze iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u kune na dan konsolidirane bilance po tečaju koji je važio na taj dan. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja stranih sredstava plaćanja priznaju se u dobit ili

2.7. Transakcije u stranim valutama (nastavak)

gubitak s izuzetkom svih monetarnih stavki koje čine dio neto ulaganja u inozemno poslovanje. One su priznate kroz ostalu sveobuhvatnu dobit do otuđenja neto ulaganja, nakon čega se priznaju u dobit ili gubitak.

Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti vrednovane po fer vrijednosti preračunate su u kune po tečaju važećem na dan mjerenja fer vrijednosti. Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti iskazane po trošku nabave mjere se primjenom tečaja strane valute na datum transakcije.

2.8. Porez na dobit

Obveza poreza na dobit za tekuću godinu utvrđuje se na temelju rezultata ostvarenog u toj godini, usklađenog za propisane stavke trajnog usklađenja (prihodi od dividendi i udjela u dobiti, te porezno nepriznate troškove) u skladu s nacionalnim propisima u pojedinim državama u kojima posluju ovisna društva. Porez na dobit obračunava se primjenom poreznih stopa koje su bile na snazi na datum konsolidirane bilance.

Odgodena porezna imovina i odgođena porezna obveza proizlaze iz privremenih razlika između vrijednosti imovine i obveza iskazanih u financijskim izvještajima i vrijednosti iskazanih za potrebe utvrđivanja osnovice poreza na dobit. Odgođena porezna imovina priznaje se ukoliko postoji vjerojatnost da će u budućnosti biti ostvarena oporeziva dobit temeljem koje će se iskoristiti odgođena porezna imovina. Odgođena porezna imovina i odgođena porezna obveza se obračunava uz primjenu stopa poreza na dobit primjenjive na buduće razdoblje kada će se ta imovina ili obveza realizirati.

2.9. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac na računu i u blagajni, te se iskazuju u konsolidiranoj bilanci. Knjigovodstveni iznosi novca i novčanih ekvivalenata općenito su približni njihovim fer vrijednostima.

U svrhu izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac i račune kod banaka sa dospijanjem do tri mjeseca.

2.10. Nekretnine, postrojenja i oprema

Postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i/ili akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, a čine materijalnu imovinu ukoliko im je vijek trajanja duži od godine dana, a pojedinačna vrijednost veća od 3.500 kuna na dan nabave.

Nabavna vrijednost uključuje nabavnu cijenu, trošak rezervnih dijelova postrojenja i opreme, te ostale zavisne troškove i procijenjenu vrijednost budućih troškova demontaže ako su uvjeti priznavanja istih ostvareni.

Zemljišta i nekretnine evidentiraju se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju nekretnina i gubitke od umanjenja imovine.

U slučaju kada je potrebno zamijeniti značajne dijelove nekretnina, postrojenja i opreme u intervalima, Grupa priznaje takve dijelove kao individualnu imovinu sa određenim vijekom trajanja i amortizacijom. Isto tako u slučaju većih kontrola ili održavanja, troškovi istih se priznaju u knjigovodstvenom iznosu postrojenja i opreme kao zamjena, ako su zadovoljeni uvjeti priznavanja. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka kako nastaju.

2.10. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Amortizacija se obračunava tako da se nabavna vrijednost imovine, osim zemljišta i investicija u tijeku otpisuje tijekom procijenjenog korisnog vijeka imovine primjenom pravocrtne metode. Prosječni procijenjeni korisni vijek trajanja pojedine imovine je kako slijedi:

OPIS	2016.	2015.
Građevinski objekti	10 - 66 godina	10 - 66 godina
Postrojenja i oprema	4 - 10 godina	4 - 10 godina
Transportna sredstva	4 - 10 godina	4 - 10 godina

Obračun amortizacije obavlja se po pojedinačnim sredstvima do amortizirajućeg iznosa. Amortizirajući iznos u pravilu je jednak trošku imovine, osim ukoliko je procijenjeno da je ostatak vrijednosti značajan.

Nekretnine, postrojenja i oprema i svaki njihov značajan dio prestaju se priznavati u trenutku otuđivanja ili kada se njihovim korištenjem ne očekuju buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici nastali otuđivanjem ili rashodovanjem određenog sredstva utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa tog sredstva i priznaju se u dobit ili gubitak.

Preostala (sadašnja) vrijednost, korisni vijek trajanja i metode amortizacije preispituju se na kraju svake financijske godine i usklađuju, ako je prikladno.

2.11. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se odnosi na informatičke programe i ulaganja u tuđu imovinu koja se početno mjere po trošku nabave i amortiziraju se pravocrtnom metodom tijekom procijenjenog vijeka trajanja.

Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina se evidentira po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za troškove amortizacije i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja imovine. Nematerijalna imovina nastala vlastitom proizvodnjom, isključujući kapitalizirane troškove razvoja, ne kapitalizira se i troškovi se priznaju u konsolidiranom računu dobiti i gubitka u godini u kojoj su nastali. Vijek trajanja nematerijalne imovine se procjenjuje ili kao ograničeni (određeni) ili kao neograničeni (neodređeni).

Nematerijalna imovina sa određenim vijekom trajanja amortizira se tijekom procijenjenog vijeka trajanja i umanjuje se kada za to postoje uvjeti. Amortizacijski period i metoda amortizacije nematerijalne imovine sa određenim vijekom trajanja revidira se najmanje krajem svake financijske godine. Promjene u očekivanom vijeku trajanja ili očekivani obrazac korištenja budućih ekonomskih koristi uključenih u imovinu uračunavaju se promjenom amortizacijskog perioda i metode i tretiraju se kao promjene računovodstvenih procjena. Prosječni procijenjeni vijek trajanja nematerijalne imovine je 5 godina.

Trošak amortizacije nematerijalne imovine sa određenim vijekom trajanja priznaje se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka kao trošak. Nematerijalna imovina sa neodređenim vijekom trajanja se ne amortizira, ali se procjenjuje za umanjenja na godišnjoj osnovi, ili pojedinačno ili na razini generiranja novca.

2.11. Nematerijalna imovina (nastavak)

Procjena neograničenog vijeka trajanja revidira se godišnje kako bi se odredilo da li i dalje postoji osnova za neograničeni vijek trajanja. U slučaju ne postojanja osnove, provodi se promjena vijeka trajanja iz neograničenog u ograničeni.

2.12. Ulaganja u nekretnine

Ulaganje u nekretnine priznaje se kao imovina samo i isključivo u slučaju kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s ulaganjem u nekretnine pritijecati u Grupi i kada je trošak ulaganja u nekretnine moguće pouzdano izmjeriti.

Ulaganje u nekretnine početno se mjeri po trošku. Grupa uključuje transakcijske troškove u početno mjerenje. Trošak ulaganja u nekretnine obuhvaća kupovnu cijenu i sve povezane direktne troškove.

Naknadno mjerenje

Grupa kod naknadnog mjerenja ulaganja u nekretnine koristi model fer vrijednosti za sva ulaganja u nekretnine. Promjene fer vrijednosti priznaju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka. Grupa mjeri fer vrijednost svojih ulaganja u nekretnine na kraju svakog izvještajnog razdoblja temeljem procjene angažiranog procjenitelja.

Prestanak priznavanja

Grupa prestaje priznavati ulaganja u nekretnine prilikom otuđenja, promjene namjene ili kod konačnog povlačenja ulaganja u nekretnine iz uporabe te kada se ne očekuju buduće ekonomske koristi od otuđenja.

2.13. Biološka imovina i poljoprivredni proizvodi

Biološka imovina Grupe obuhvaća višegodišnje nasade, osnovno stado i jednogodišnje kulture.

Osnovno stado mjeri se po fer vrijednosti na datum konsolidirane bilance, dok se ostala biološka imovina mjeri po trošku umanjenom za amortizaciju i eventualne gubitke od umanjenja.

Poljoprivredni proizvodi u trenutku žetve mjere se po fer vrijednosti.

2.14. Zalihe

Zalihe se mjere po trošku ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Troškovi nabave zaliha sirovina i materijala obuhvaćaju nabavnu cijenu, uvozne carine i druge troškove koji se mogu izravno pripisivati nabavi sirovina i materijala; trgovački popusti i slične stavke oduzimaju se kod određivanja troška nabave. Utrošak zaliha sirovina i materijala iskazuje se po metodi prosječnih ponderiranih cijena.

Zalihe sitnog inventara obuhvaćaju alate, pogonski i uredski inventar te slična sredstva za rad za koja se očekuje da će se koristiti do jedne godine dana i sredstva koja se ne smatraju dugotrajnom imovinom. Stavljanjem u upotrebu sitnog inventara i auto-guma kao i rezervnih dijelova jednokratno se priznaju u rashode.

Utrošak odnosno otpis ambalaže obavlja se uz vremenski pomak do trenutka obavijesti dobavljača i karakteru ambalaže (povratna ili nepovratna ambalaža).

Trgovačka roba predstavlja zalihe kupljene robe predviđene ponovnoj prodaji, a iskazuje se po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Utrošak zaliha trgovačke robe priznaje se po metodi prosječnih ponderiranih cijena.

2.14. Zalihe (nastavak)

Nakon prodaje, Grupa priznaje knjigovodstvenu vrijednost zaliha kao rashod u razdoblju u kojem je priznat odnosni prihod. Također iznos bilo kojeg otpisa zaliha do neto utržive vrijednosti i svi manjkovi zaliha priznaju se kao rashod u razdoblju otpisa, odnosno nastanka manjka. Iznos bilo kojeg poništenja otpisa zaliha kao posljedica povećanja neto utržive vrijednosti priznaje se kao povećanje vrijednosti zaliha u razdoblju u kojem je došlo do poništenja.

2.15. Financijska imovina

Početno priznavanje i mjerenje

Grupa klasificira financijsku imovinu prilikom početnog mjerenja kao financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, te kao zajmove i potraživanja.

Početno se ova imovina mjeri po fer vrijednosti, odnosno trošku uvećanom za transakcijske troškove.

Naknadna mjerenja

Naknadno mjerenje financijske imovine ovisi o njezinoj klasifikaciji, kako slijedi:

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Financijska imovina raspoloživa za prodaju je ona nederivativna financijska imovina koja je definirana kao raspoloživa za prodaju ili ona koja nije svrstana u imovinu po fer vrijednosti kroz konsolidirani račun dobiti i gubitka, niti u zajmove i potraživanja.

Financijske instrumente uključene u imovinu raspoloživu za prodaju čine dužnički i vlasnički vrijednosni papiri. Ovi instrumenti nakon početnog priznavanja iskazuju se po fer vrijednosti. Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima utvrđuje se na svaki datum izvještavanja u odnosu na kotirane tržišne cijene ili kotacijske cijene distributera bez umanjena za transakcijske troškove.

Za financijske instrumente kojima se ne trguje na aktivnom tržištu, fer vrijednost se određuje pomoću odgovarajućih tehnika procjene.

Dobici i gubici koji proizlaze iz promjene fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju priznaju se izravno u kapital do trenutka prodaje ili umanjena, kada se kumulativni dobici ili gubici prethodno priznati u kapitalu uključuju u konsolidirani račun dobiti i gubitka razdoblja.

Dividende po vrijednosnim papirima klasificiranim kao raspoloživi za prodaju evidentiraju se kad su naplaćene ili kad je ustanovljeno pravo na naplatu.

Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivativnu financijsku imovinu sa fiksnim ili utvrdim rokovima otplate kojima se ne trguje na aktivnom tržištu. Nakon početnog mjerenja, takva financijska imovina se naknadno mjeri po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope umanjene za ispravke vrijednosti.

Amortizirani trošak se obračunava uzimajući u obzir svaki diskont ili premiju prilikom kupnje, te naknade i troškove koji čine sastavni dio metode efektivne kamatne stope. Amortizacija po metodi efektivne kamatne stope uključena je u financijske prihode u konsolidirani račun dobiti i gubitka. Gubici nastali umanjnjem priznaju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka kao financijski rashodi.

2.15. Financijska imovina (nastavak)

Prestanak priznavanja

Financijska imovina (ili gdje je primjenjivo, dio financijske imovine) prestaje se priznavati kada:

- su prava na primitak novčanih sredstava od imovine istekla
- je Društvo ili ovisno društvo prenijelo svoja prava na primitak novčanih sredstava od imovine ili je preuzelo obvezu da plati primljena novčana sredstva u cijelosti, bez materijalnih odstupanja trećoj strani; i/ili je Društvo ili ovisno društvo prenijelo sve bitne rizike i koristi od imovine, i/ili Društvo ili ovisno društvo nije zadržalo, niti je prenijelo sve bitne rizike i koristi od imovine, ali je prenijelo kontrolu imovine.

Kada je Društvo ili ovisno društvo prenijelo svoja prava na primitak novčanih sredstava od imovine ili je preuzelo obvezu da plati primljena novčana sredstva u cijelosti, bez materijalnih odstupanja trećoj strani, a nije zadržalo, niti je prenijelo sve bitne rizike i koristi od imovine, niti prenijelo kontrolu imovine, imovina se priznaje u mjeri u kojoj Društvo nastavlja sudjelovanje u imovini. U tom slučaju, Društvo ili ovisno društvo također priznaje pridruženu obvezu. Prenesena imovina i povezane obveze mjere se na osnovi koja odražava prava i obveze koje je Društvo ili ovisno društvo zadržalo.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Grupa na svaki datum izvještavanja provjerava postoje li objektivni dokazi umanjenja financijske imovine ili grupe financijske imovine. Vrijednost financijske imovine ili grupa financijske imovine se smatra umanjenom samo ako postoji objektivni dokaz o umanjenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su se dogodili nakon početnog priznavanja imovine, i ako gubitak ima utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove od financijske imovine ili grupe financijske imovine koja se može pouzdano procijeniti. Dokazi umanjenja mogu uključivati ​​indikacije da dužnik ili grupa dužnika imaju značajne financijske teškoće, propuste ili greške kod plaćanja kamata ili glavnice, vjerojatnost stečaja ili drugih financijskih reorganizacija te gdje vidljivi podaci ukazuju da postoji mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova, kao što su prethodne promjene ili gospodarski uvjeti vezani uz propuste.

2.16. Financijske obveze

Početno priznavanje i mjerenje

Financijske obveze klasificiraju se kao financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku. Sve financijske obveze početno se priznaju po fer vrijednosti plus pripadajući transakcijski troškovi. Financijske obveze Grupe uključuju obveze prema dobavljačima i ostale obveze, prekoračenja po bankovnom računu i kredite i zajmove.

Naknadno mjerenje

Nakon početnog priznavanja, kamatonosni krediti i zajmovi naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Dobici i gubici se priznaju u konsolidiranom računu dobiti i gubitka kada se obveze prestaju priznavati kao i kroz metode efektivne kamatne stope (EKS) u procesu amortizacije. Amortizirani trošak se izračunava uzimajući u obzir sve popuste ili premije na stjecanje i naknade ili troškove koji su sastavni dio efektivne kamatne stope.

Amortizacija po metodi efektivne kamatne stope je uključena u troškove financiranja u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

2.16. Financijske obveze (nastavak)

Prestanak priznavanja

Financijska obveza prestaje se priznavati kada je obveza ispunjena, otkazana ili istekla.

Kada je postojeća financijska obveza zamijenjena drugom od strane istog kreditora po bitno različitim uvjetima, ili su uvjeti postojećih obveza značajno promijenjeni, takva promjena ili modifikacija tretira se kao prestanak originalne obveze i priznavanje nove obveze, a razlika u odgovarajućim knjigovodstvenim vrijednostima priznaje se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

2.17. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina i grupa za otuđenje klasificirani kao namijenjeni prodaji vrednuju se po nižoj od knjigovodstvene i fer vrijednosti imovine umanjene za troškove prodaje. Dugotrajna imovina i grupa za otuđenje mogu se klasificirati kao namijenjeni prodaji ako će njihova knjigovodstvena vrijednost biti nadoknađena kroz prodaju prije nego nastavkom uporabe. Da bi to bio slučaj, imovina i grupa za otuđenje moraju biti raspoloživi za trenutnu prodaju u postojećem stanju i prodaja mora biti vrlo vjerojatna.

2.18. Najmovi

Najmovi u kojima je zadržan značajan dio rizika i koristi vlasništva od strane najmodavca, klasificiraju se kao operativni najmovi.

Isplate izvršene u okviru poslovnih najмова (neto od poticaja primljenih od strane najmodavca) terete konsolidirani račun dobiti i gubitka temeljem pravocrtne metode tijekom razdoblja najma.

Najmovi nekretnina, postrojenja i opreme u kojima Grupa ima sve bitne rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao financijski najmovi.

Financijski najmovi kapitaliziraju se na početku najma po nižoj od fer vrijednosti unajmljene imovine i sadašnje vrijednosti minimalnih plaćanja najma.

Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između financijskih troškova i umanjenja obveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Potencijalne najamnine teretit će troškove u razdobljima kada su nastale.

Nekretnine, postrojenja i oprema stečena financijskim najmom amortiziraju se u periodu kraćem između korisnog vijeka imovine i razdoblja najma.

2.19. Državne potpore

Državna potpora se priznaje kada postoji dovoljno jamstvo da će Društvo i ovisna društva zadovoljiti uvjete koji se za nju traže i da će potpora biti primljena.

Državne potpore priznaju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja u kojem subjekt povezane troškove priznaje kao rashode za čije su pokriće potpore namijenjene.

Državne potpore povezane s materijalnom imovinom koja se amortizira priznaju se u dobit ili gubitak u razdobljima i u omjerima u kojima se priznaje trošak amortizacije te imovine.

Državne potpore povezane s imovinom koja se ne amortizira priznaju se u dobit ili gubitak kroz razdoblja u kojima se snose troškovi ispunjenja tih obveza, odnosno kroz očekivani vijek uporabe te imovine.

2.19. Državne potpore (nastavak)

Potraživanja za državnu potporu za nadoknadu rashoda ili gubitaka koji su već nastali, ili u svrhu pružanja trenutne financijske podrške subjektu bez budućih povezanih troškova, priznaju se kao prihod razdoblja u kojem je potraživanje nastalo.

2.20. Planovi mirovinskih primanja

Društvo ili ovisno društvo nema mirovinske aranžmane osim onih u okviru državnog mirovinskog sustava Republike Hrvatske ili države u kojoj ovisno društvo posluje.

Obveza Društva ili ovisnog društva odnosi se na uplatu doprinosa u skladu s važećim zakonima. Ovi troškovi čine dio troškova rada u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

2.21. Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje onda i samo onda ako Društvo ili ovisno društvo ima sadašnju obvezu kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na svaki datum konsolidirane bilance i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama.

2.22. Potencijalne obveze i imovina

Potencijalne obveze se ne priznaju u konsolidiranim financijskim izvještajima, nego se samo objavljuju u bilješkama uz konsolidirane financijske izvještaje.

Potencijalna imovina se ne priznaje u konsolidiranim financijskim izvještajima, već se priznaje u trenutku kada postane vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

2.23. Usporedni iznosi

Usporedne informacije su po potrebi reklasificirane kako bi bile u skladu s prikazom tekuće godine.

Zbog reklasifikacija, a kako bi se osigurala usporedivost podataka Grupa objavljuje konsolidiranu bilancu i na početku najranijeg prezentiranog usporednog razdoblja.

2.24. Događaji nakon datuma konsolidirane bilance

Događaji nakon datuma konsolidirane bilance su oni povoljni i nepovoljni događaji koji su nastali između datuma konsolidirane bilance i datuma na koji je odobreno izdavanje konsolidiranih financijskih izvještaja. Društvo usklađuje iznose koje je priznalo u svojim konsolidiranim financijskim izvještajima za događaje nakon datuma konsolidirane bilance koji zahtijevaju usklađivanje.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA

3. PRIHODI OD PRODAJE

O P I S	2016.	2015.
	HRK'000	HRK'000
Prihodi od prodaje u zemlji	535.452	549.320
Prihodi od prodaje u inozemstvu	469.022	448.399
Ostali prihodi od prodaje	4.263	4.974
UKUPNO	1.008.737	1.002.693

4. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

O P I S	2016.	2015.
	HRK'000	HRK'000
Prihodi od naplata šteta, refundacija i poticaja	5.034	3.420
Dobici od prodaje stalne imovine	423	10.624
Ostali poslovni prihodi	4.719	6.924
UKUPNO	10.176	20.968

5. PROMJENA VRIJEDNOSTI ZALIHA PROIZVODNJE U TJEKU I GOTOVIH PROIZVODA

Povećanje vrijednosti zaliha za 2016. godinu iznosi 3.583 tisuće kuna (2015. godine u iznosu od 4.015 tisuća kuna).

6. MATERIJALNI TROŠKOVI

O P I S	2016.	2015.
	HRK'000	HRK'000
Utrošene sirovine, materijal i ambalaža	425.671	454.442
Utrošena energija	25.969	29.406
Sitan inventar	1.460	1.758
UKUPNO	453.100	485.606

7. TROŠKOVI PRODANE ROBE

Troškovi prodane robe iskazani su za 2016. godinu u iznosu od 42.410 tisuća kuna (2015. godine u iznosu od 28.670 tisuća kuna).

KRAŠ d.d., Zagreb
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

8. TROŠKOVI USLUGA

O P I S	2016.	2015.
	HRK'000	HRK'000
Prijevozne usluge	16.656	18.381
Usluge održavanja	8.923	9.258
Usluge sajmova	208	236
Najamnine i zakupnine	8.806	8.981
Vanjske usluge reklame i propagande	69.989	71.149
Intelektualne i osobne usluge	9.273	9.413
Komunalne usluge	3.510	3.574
Vanjske usluge reprezentacije	1.413	1.263
Ostale vanjske usluge	9.456	12.858
UKUPNO	128.234	135.113

Društvo je u okviru intelektualnih i osobnih usluga iskazalo troškove revizije za 2016. godinu u iznosu od 467 tisuća kuna (2015. godine u iznosu od 503 tisuće kuna).

9. TROŠKOVI OSOBLJA

O P I S	2016.	2015.
	HRK'000	HRK'000
Neto plaće	156.166	153.689
Porezi i doprinosi iz plaće	68.740	67.185
Doprinosi na plaće	34.469	33.943
UKUPNO	259.375	254.817

10. AMORTIZACIJA

Amortizacija iskazana u 2016. godini u iznosu od 47.825 tisuća kuna (2015. godine u iznosu od 46.253 tisuće kuna) obračunata je u skladu sa računovodstvenom politikom opisanom u bilješci 2.10., 2.11., 2.12. i 2.13. uz konsolidirane financijske izvještaje.

KRAŠ d.d., Zagreb
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

11. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

O P I S	2016.	2015.
	HRK'000	HRK'000
Dnevnice za službena putovanja i putni troškovi	2.322	2.489
Naknade troškova zaposlenima	18.935	18.699
Pomoći i ostala davanja	1.347	1.265
Premije osiguranja	4.194	4.485
Bankarske usluge i troš. plat. prometa	4.138	6.738
Doprinosi, članarine i druga davanja	6.044	6.312
Porezi koji ne ovise o rezultatu i takse	1.281	1.218
Naknade članovima Nadzornog odbora	2.411	2.513
Ostali nematerijalni troškovi poslovanja	8.604	5.127
UKUPNO	49.276	48.846

12. FINANCIJSKI PRIHODI

O P I S	2016.	2015.
	HRK'000	HRK'000
Prihodi od kamata	2.079	1.673
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	3.430	1.953
Prihodi od udjela u dobiti	1	2
Ostali financijski prihodi	436	1.703
UKUPNO	5.946	5.331

13. FINANCIJSKI RASHODI

O P I S	2016.	2015.
	HRK'000	HRK'000
Rashodi od kamata	14.738	13.416
Ostali financijski rashodi	2	23
UKUPNO	14.740	13.439

14. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit obračunat je sukladno zakonskim propisima na osnovicu koju čini razlika ostvarenih prihoda nad rashodima obračunskog razdoblja za koje se porezna osnovica utvrđuje. Polazna porezna osnovica uvećana je za porezno nepriznate rashode te umanjena za prihode sukladno poreznim propisima u zemljama članica Grupe.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

15. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT / (GUBITAK)

Ostali sveobuhvatni gubitak iskazan u 2016. godini u iznosu od 3.336 tisuća kuna (u 2015. godini u iznosu 1.896 tisuća kuna) odnosi se na gubitak s osnove tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja u iznosu od 3.065 tisuća kuna uvećan za ponovno vrednovanje financijske imovine raspoložive za prodaju u iznosu od 261 tisuću kuna.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / BILANCU

16. NEMATERIJALNA IMOVINA

O P I S	Softveri HRK'000
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje 1. siječnja 2015. godine	17.075
Povećanja	183
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(29)
Tečajna razlika	(17)
Stanje 31. prosinca 2015. godine	17.212
Povećanja	16
Pripajanje	3
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(848)
Tečajna razlika	(26)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	16.357
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI	
Stanje 1. siječnja 2015. godine	16.043
Amortizacija	364
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(7)
Tečajna razlika	(15)
Stanje 31. prosinca 2015. godine	16.385
Amortizacija	3
Pripajanje	316
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(848)
Tečajna razlika	(22)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	15.834
SADAŠNJA VRIJEDNOST	
1. SIJEČNJA 2015. GODINE	1.032
31. PROSINCA 2015. GODINE	827
31. PROSINCA 2016. GODINE	523

KRAŠ d.d., Zagreb
 Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje - nastavak
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

O P I S	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski inventar i transportna imovina	Predijmovi za materijalnu imovinu	Materijalna imovina u pripremi	Ostala materijalna imovina	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
NABAVNA VRIJEDNOST								
Stanje 1. siječnja 2015. godine	105.544	723.319	1.009.807	116.994	4.812	40.831	6.503	2.007.810
Povećanja	0	945	14.385	797	15	61.535	0	77.677
Prijenosi sa investicija	0	3.237	35.185	5.433	0	(43.873)	18	0
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	0	(1.015)	(58.537)	(2.612)	(4.196)	(371)	0	(66.731)
Tečajna razlika	(43)	(383)	(863)	(57)	0	(217)	1	(1.562)
Stanje 31. prosinca 2015. godine	105.501	726.103	999.977	120.555	631	57.905	6.522	2.017.194
Pripajanje	0	0	0	92	0	0	0	92
Povećanja	0	2.698	2.411	178	95	33.619	0	39.001
Prijenosi sa investicija	0	1.547	46.153	3.074	0	(51.053)	98	(181)
Prijenosi sa konta na konto	0	0	(433)	(240)	0	0	0	(673)
Prijenosi na imovinu namijenjenu prodaji	0	0	433	240	0	0	0	673
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	0	(102)	(27.252)	(1.862)	(486)	(242)	(107)	(30.051)
Tečajna razlika	(74)	(232)	(1.224)	(328)	(1)	(260)	(1)	(2.120)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	105.427	730.014	1.020.065	121.709	239	39.969	6.512	2.023.935

KRAŠ d.d., Zagreb
 Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje - nastavak
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

O P I S	Zemljišta		Građevinski objekti		Postrojenja i oprema		Alati, pogonski inventar i transportna imovina		Predujmovi za materijalnu imovinu		Materijalna imovina u pripremi		Ostala materijalna imovina		Ukupno HRK'000
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	
ISPRAVAK VRJEDNOSTI															
Stanje 1. siječnja 2015. godine	0	463.204	908.109	96.087	0	0	0	0	0	0	0	4.168	0	0	1.471.568
Amortizacija	0	15.701	22.335	6.601	0	0	0	0	0	0	0	525	0	0	45.162
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	0	(1.015)	(57.721)	(2.394)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(61.130)
Tečajna razlika	0	(221)	(658)	(47)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(925)
Stanje 31. prosinca 2015. godine	0	477.669	872.065	100.247	0	0	0	0	0	0	0	4.694	0	0	1.454.675
Pripajanje	0	0	0	87	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	87
Amortizacija	0	15.023	25.491	5.752	0	0	0	0	0	0	0	532	0	0	46.798
Prijenosi sa konta na konto	0	0	(433)	(238)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(671)
Prijenosi na imovinu namijenjenu prodaji	0	0	433	238	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	671
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	0	(102)	(26.387)	(1.835)	0	0	0	0	0	0	0	(107)	0	0	(28.431)
Tečajna razlika	0	(70)	(822)	(53)	0	0	0	0	0	0	0	(1)	0	0	(946)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	0	492.520	870.347	104.198	0	0	0	0	0	0	0	5.118	0	0	1.472.183
SADAŠNJA VRJEDNOST															
1. SIJEČNJA 2015. GODINE	105.544	260.115	101.698	20.907	4.812	40.831	2.335	536.242							
31. PROSINCA 2015. GODINE	105.501	248.434	127.912	20.308	631	57.905	1.828	562.519							
31. PROSINCA 2016. GODINE	105.427	237.494	149.718	17.511	239	39.969	1.394	551.752							

Na dan 31. prosinca 2016. godine temeljem Sporazuma o zasnivanju založnog prava na nekretninama Društva radi osiguranja novčane tražbine u iznosu od 12.200 tisuća kuna uknjiženo je pravo zaloga na nekretnim k.č. 6730, ZK uložak broj 2057 KO Kupinec u naravi Eko park „KRAŠOGRAD“. Društvo nema neosporno vlasništvo nad poslovnim objektom u Gradišćanskoj ulici 16 i pripadajućim zemljištem, a koje je u posjed Društva došlo odlukom zaposlenika "Fidelinke" u Zagrebu da pripoji sredstva i zaposlenike tvornici "Sloboda". Glede vlasništva se vodio sudski spor sa Fidelinka a.d. Srbija, koji je prekinut tijekom 2013. godine nakon pokretanja stečajnog postupka nad Fidelinka a.d.. Tijekom 2016. godine Društvo je uknjižilo pravo vlasništva nad predmetnim nekretninama, međutim Fidelinka a.d. osporava taj upis, te isti još nije pravomoćan. Konsolidirani financijski izvještaji Društva na 31. prosinca 2016. godine sastavljeni uz pretpostavku potpune uknjižbe vlasništva nad cjelokupnom imovinom u knjigama Društva.

KRAŠ d.d., Zagreb
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

18. ULAGANJE U NEKRETNINE

Ulaganja u nekretnine iskazana u iznosu od 21.297 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine u iznosu od 21.464 tisuće kuna najvećim dijelom odnosi se na zemljište u Bratini u iznosu 13.571 tisuću kuna.

19. BIOLOŠKA IMOVINA

O P I S	Biološka imovina HRK'000
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje 1. siječnja 2015. godine	5.050
Povećanja	230
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(221)
Stanje 31. prosinca 2015. godine	5.059
Povećanja	0
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(103)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	4.956
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI	
Stanje 1. siječnja 2015. godine	862
Amortizacija	379
Vrijednosno usklađenje	(80)
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(97)
Stanje 31. prosinca 2015. godine	1.064
Amortizacija	363
Vrijednosno usklađenje	(19)
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(61)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	1.347
SADAŠNJA VRIJEDNOST	
1. SIJEČNJA 2015. GODINE	4.188
31. PROSINCA 2015. GODINE	3.995
31. PROSINCA 2016. GODINE	3.609

20. FINANCIJSKA IMOVINA

O P I S	31.12.2016. HRK'000	31.12.2015. HRK'000
Dani zajmovi, depoziti i slično /i/	77.093	59.887
Financijska imovina raspoloživa za prodaju /ii/	10.252	10.418
Ostala financijska imovina	630	746
UKUPNO	87.975	71.051

KRAŠ d.d., Zagreb
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

20. FINANCIJSKA IMOVINA (nastavak)

/i/ Dani zajmovi i depoziti prikazani su kako slijedi:

O P I S	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK'000	HRK'000
Zajmovi KRAŠ-ESOP d.o.o.	40.060	40.060
Zajmovi zaposlenicima	40.578	19.395
Stambeni krediti	2.989	3.446
Ostala dugotrajna potraživanja	5.526	4.996
Tekuće dospjeće potraživanja za zajmove od KRAŠ-ESOP d.o.o. (bilješka 27.)	(12.060)	(8.010)
UKUPNO	77.093	59.887

/ii/ Financijska imovina raspoloživa za prodaju prikazana je kako slijedi:

O P I S	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK'000	HRK'000
Croatia osiguranje d.d. Zagreb	10.046	10.377
Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb	39	31
Zagrebačka banka d.d. Zagreb	15	10
Ostalo	152	0
UKUPNO	10.252	10.418

21. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA

Odgođena porezna imovina iskazana u iznosu od 2.626 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine u iznosu od 2.913 tisuća kuna) formirana je po osnovi financijske imovine raspoložive za prodaju.

22. ZALIHE

O P I S	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK'000	HRK'000
Sirovine i materijal	68.586	74.294
Proizvodnja u tijeku	1.039	1.079
Gotovi proizvodi	33.262	29.009
Trgovačka roba	46.871	43.466
Predujmovi za zalihe	1.141	675
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	277	0
UKUPNO	151.176	148.523

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

O P I S	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK'000	HRK'000
Potraživanja od kupaca u zemlji	146.988	139.428
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	144.909	159.823
UKUPNO	291.897	299.251

KRAŠ d.d., Zagreb
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

24. POTRAŽIVANJA OD ZAPOSLENIKA

O P I S	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK'000	HRK'000
Potraživanja od zaposlenika	1.785	705
UKUPNO	1.785	705

25. POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE I DRUGIH INSTITUCIJA

Potraživanja od države i drugih institucija iskazana na dan 31. prosinca 2016. godine u iznosu od 10.725 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine u iznosu od 13.434 tisuća kuna) odnose se na potraživanja za više plaćeni porez na dodanu vrijednost, porez na dobit te potraživanja za bolovanje.

26. OSTALA POTRAŽIVANJA

O P I S	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK'000	HRK'000
Potraživanja za kamate	2.555	3.911
Potraživanja za dane predujmove	1.052	2.078
Ostala potraživanja	2.401	3.324
UKUPNO	6.008	9.313

27. FINANCIJSKA IMOVINA

O P I S	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK'000	HRK'000
Dani depoziti i zajmovi - tekući dio (bilješka 20. /i/)	12.060	8.010
Kratkoročni krediti	4.133	4.132
Ostala kratkotrajna financijska imovina	4.227	1.961
UKUPNO	20.420	14.103

28. NOVAC U BANC I BLAGAJNI

Novac u banci i blagajni iskazan na dan 31. prosinac 2016. godine u iznosu od 54.619 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine u iznosu od 36.673 tisuće kuna) odnosi se na novac na kuskim računima u banci, strani novac na računima u banci i novac u blagajni.

29. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI

O P I S	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK'000	HRK'000
Unaprijed plaćeni troškovi	5.562	11.927
UKUPNO	5.562	11.927

Unaprijed plaćeni troškovi najvećim dijelom odnose se na unaprijed plaćen zakup pozicija (5. godina).

KRAŠ d.d., Zagreb
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

30. KAPITAL

/i/ Temeljni (upisani) kapital Društva utvrđen je u nominalnoj vrijednosti u iznosu od 549.448 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine u istom iznosu) i sastoji se od 1.373.621 dionice nominalne vrijednosti od 400 kuna (31. prosinca 2015. godine 1.373.621 dionice nominalne vrijednosti od 400 kuna), te predstavlja vlastite trajne izvore za poslovanje Društva i obuhvaća temeljnu glavnica registriranu kod Trgovačkog suda u Zagrebu.

Vlasnička struktura dioničara na dan 31. prosinca 2016. godine prikazana je kako slijedi:

Dioničar	Udio u temeljnom	
	Broj dionica kom	kapitalu %
Fizičke osobe	655.318	47,71%
KRAŠ - ESOP d.o.o.	271.441	19,76%
Ostale pravne osobe	345.162	25,13%
Trezor Kraš d.d Zagreb	101.700	7,40%
Ukupno:	1.373.621	100,00%

U nastavku je prikazana vlasnička struktura prvih deset dioničara na dan 31. prosinca 2016. godine:

Dioničar	Udio u temeljnom	
	Broj dionica kom	kapitalu %
MESNA INDUSTRIJA BRAĆA PIVAC d.o.o. Vrgorac	298.646	21,74%
KRAŠ - ESOP d.o.o. Zagreb	271.441	19,76%
KRAŠ d.d. Zagreb - trezorski račun	101.700	7,40%
HPB, d.d. Zagreb	14.500	1,06%
RADIŠIĆ DARKO	9.973	0,73%
SOCIETE GENERALE -SPLITSKA BANKA d.d./Zbimi skrbnički račun	9.328	0,68%
Zagrebačka banka d.d./Zbimi skrbnički račun na ime STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY, BOSTON	7.448	0,54%
GOBEC JANEZ	6.500	0,47%
BUJANOVIĆ ZVONIMIR	6.023	0,44%
SPAJIĆ MARINKO	5.857	0,43%
Ukupno	731.416	53,25%

Prosječni ponderirani broj dionica koji se primjenjuje kod izračuna zarade po dionici za 2016. godinu iznosio je 1.341.317 dionica (za 2015. godinu 1.369.484 dionica). Zarada po dionici iskazana u financijskim izvještajima Društva u iznosu od 18,31 kuna (2015. godine 10,19 kuna) predstavlja omjer neto dobiti tekuće godine u iznosu od 24.565 tisuća kuna (2015. godine 13.952 tisuće kuna) i prosječnog ponderiranog broja dionica.

/ii/ Kapitalne rezerve iskazane na dan 31. prosinca 2016. godine u negativnom iznosu od 13.913 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine 19.882 tisuće kuna) odnose se na kapitalni gubitak od prodaje vlastitih dionica.

KRAŠ d.d., Zagreb
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

30. KAPITAL (nastavak)

/iii/ Rezerve iz dobiti iskazane na dan 31. prosinca 2016. godine u iznosu od 11.852 tisuće kuna (31. prosinca 2015. godine u iznosu od 28.290 tisuća kuna) predstavljaju rezerve iz dobiti na dan 31. prosinca 2016. godine u iznosu od 62.678 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine u iznosu od 56.314 tisuća kuna) umanjene za vrijednost trezorskih dionica u iznosu od 50.826 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine u iznosu od 28.024 tisuće kuna).

/iv/ Revalorizacijske rezerve iskazane na dan 31. prosinca 2016. godine u negativnom iznosu od 4.486 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine u iznosu od 1.150 tisuća kuna), predstavljaju rezerve po osnovi naknadnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju te tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja.

/v/ Zadržana dobit iskazana na dan 31. prosinca 2016. godine u iznosu od 44.939 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine u iznosu od 37.024 tisuće kuna) predstavlja kumuliranu neraspoređenu dobit iz prethodnih godina.

31. DUGOROČNE OBVEZE

O P I S	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK'000	HRK'000
Obveze za financijski leasing	396	834
Obveze prema bankama	262.259	241.500
Tekuće dospjeće dugoročnih obveza prema bankama (bilješka 33.)	(84.693)	(85.504)
Odgodena porezna obveza	6.546	7.338
Ostale dugoročne obveze	1.862	2.242
UKUPNO	186.370	166.410

/i/ Obveze prema bankama prikazane su kako slijedi:

O P I S	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK'000	HRK'000
<i>Dugoročno</i>		
Krediti banaka		
Osigurani	262.259	241.500
Ukupno obveze po kreditima	262.259	241.500
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	(84.693)	(85.504)
UKUPNO	177.566	155.996

Kredit odobren u Hrvatskoj banci za obnovu i razvoj d.d. na iznos od 12.200 tisuća kuna osiguran je nekretninom pod k.č. 6730, ZK uložak broj 2057 KO Kupinec u naravi Eko park „KRAŠOGRAD“. Ostale obveze po kreditima osigurane su mjenicama i zadužnicama.

/ii/ Prikaz dugoročnih kredita po kamatnim stopama:

Kamatna stopa	31.12.2016.
	HRK'000
fikсна 2,8% do 4%	76.835
EURIBOR+2,8 do 3,95 p.p.	185.424
UKUPNO	262.259

KRAŠ d.d., Zagreb
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

31. DUGOROČNE OBVEZE (nastavak)

/iii/ U nastavku dajemo pregled dospijeća kredita u valuti i po godinama:

O P I S	2017.	2018.	2019.	2020	2021	2022-	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	2029 HRK'000	
Krediti banaka u EUR	16.715	16.715	7.760	0	0	0	41.190
Krediti banaka u HRK	61.580	53.483	43.883	26.619	5.466	7.273	198.304
Krediti banaka u KM	6.398	6.666	5.850	2.870	981	0	22.765
UKUPNO	84.693	76.864	57.493	29.489	6.447	7.273	262.259

32. OBVEZE ZA ZAJMOVE I DEPOZITE

Obveze za zajmove i depozite iskazane na dan 31. prosinca 2016. godine u iznosu od 5.003 tisuće kuna (31. prosinca 2015. godine u iznosu od 3.300 tisuća kuna) odnose se na primljeni kratkoročni zajam od pravne osobe.

33. OBVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANCIJSKIM INSTITUCIJAMA

O P I S	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK'000	HRK'000
<i>Kratkoročno</i>		
Krediti banaka		
Osigurani	130.999	120.230
Ukupno obveze po kreditima	130.999	120.230
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita (bilješka 31.)	84.693	85.504
UKUPNO	215.692	205.734

/i/ Prikaz kredita prema ugovorenoj kamatnoj stopi:

Kamatna stopa	31.12.2016.
	HRK'000
fiksna 2% do 5,2%	130.999
UKUPNO	130.999

/ii/ U nastavku su prikazani kratkoročni krediti u valuti:

O P I S	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK'000	HRK'000
Krediti banaka EUR	23.099	0
Krediti banaka HRK	107.900	120.230
UKUPNO	130.999	120.230

KRAŠ d.d., Zagreb
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

34. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

Obveze prema dobavljačima iskazane na dan 31. prosinca 2016. godine u iznosu od 114.850 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine u iznosu od 145.792 tisuće kuna) odnose se na obveze prema dobavljačima robe i usluga u zemlji i inozemstvu.

35. OBVEZE PREMA ZAPOSLENICIMA

O P I S	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK'000	HRK'000
Obveze prema zaposlenima za plaće	11.757	12.018
UKUPNO	11.757	12.018

36. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

Obveze za poreze i doprinose iskazane na dan 31. prosinca 2016. godine u iznosu od 20.567 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine u iznosu od 18.771 tisuća kuna) odnose se na obračunate poreze i doprinose iz i na plaću, obveze za porez na dodanu vrijednost i porez na dobit.

37. OBVEZE S OSNOVE UDJELA U REZULTATU

Obveze s osnova udjela u rezultatu iskazane na dan 31. prosinca 2016. godine u iznosu od 664 tisuće kuna (31. prosinca 2015. godine u iznosu od 1.054 tisuće kuna) odnose se na obveze s osnova neisplaćene dobiti Matice.

38. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

O P I S	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK'000	HRK'000
Obveze po obustavama	2.912	2.157
Obveze za kamate	763	1.381
Obveze prema članovima nadzornih odbora	215	170
Ostale obveze	5.722	5.242
UKUPNO	9.612	8.950

39. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

O P I S	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK'000	HRK'000
Prihod budućeg razdoblja	11.146	6.765
UKUPNO	11.146	6.765

40. IZVANBILANČNI ZAPISI

Izvanbilančni zapisi iskazani na dan 31. prosinca 2016. godine u iznosu od 24.231 tisuću kuna (31. prosinca 2015. godine 24.291 tisuću kuna) odnose se najvećim dijelom na isknjižena potraživanja.

41. FER VRIJEDNOST

U tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

1. razina dostupnih pokazatelja - pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze
2. razina dostupnih pokazatelja - pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
3. razina pokazatelja - pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
31. prosinca 2016. godina				
Imovina raspoloživa za prodaju	10.230	0	0	10.230
Biološka imovina - osnovno stado	1.027	0	0	1.027
Poljoprivredna proizvodnja - biljna proizvodnja	383	0	0	383
Ulaganja u nekretnine	0	0	13.571	13.571
31. prosinca 2015. godina				
Imovina raspoloživa za prodaju	10.418	0	0	10.418
Biološka imovina - osnovno stado	859	0	0	859
Poljoprivredna proizvodnja - biljna proizvodnja	711	0	0	711
Ulaganja u nekretnine	0	0	13.571	13.571

42. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo i ovisna društva su kroz svoje poslovanje izložena sljedećim financijskim rizicima:

- Kreditni rizik
- Fer vrijednost novčanog toka ili kamatni rizik
- Valutni rizik
- Tržišni rizik
- Rizik likvidnosti

42. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Upravljanje rizikom kapitala

Društvo i ovisna društva upravljaju svojim kapitalom na način da se osigura kontinuitet poslovanja, uz maksimiziranje povrata dioničarima kroz optimizaciju salda dugovanja i kapitala.

Struktura kapitala Društva i ovisnih društava sastoji se od dugovanja, koje uključuje kredite i zajmove, novca i novčanih ekvivalenata te vlasničke glavnice koja uključuje upisani kapital i zadržanu dobit.

Upravljanja financijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnom tržištu, odnosno Grupa je podložna utjecaju promjena cijena glavnih sirovina na svjetskom tržištu koje ovise o kretanju tečaja stranih valuta, te je značajno izložena utjecaju tečajnih razlika.

Financijski rizici uključuju tržišni rizik, valutni rizik, kamatni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Tržišni rizik

Aktivnosti izlažu Društvo i ovisna društva prvenstveno financijskim rizicima zbog promjene tečaja stranih valuta (vidi bilješku Valutni rizik), kamatnih stopa te promjene cijena sirovina na svjetskom tržištu. Društvo i ovisna društva ne ulaze u različite derivativne financijske instrumente kako bi upravljalo izloženošću kamatnom i tečajnom riziku.

Valutni rizik

Društvo i ovisna društva su izložena tečajnom riziku prilikom kupnje sirovina i uzimanja zajmova denominiranih u drugim valutama, te kod prodaje na inozemnom tržištu. Valuta koja podliježe rizicima je prvenstveno EUR i USD. Društvo i ovisna društva u ovom trenutku nemaju posebnih instrumenata zaštite već je isto djelomično osigurano kroz valutnu usklađenost imovine i obveza Grupe.

Neto knjigovodstvena vrijednost novčane imovine i obveza Grupe denominiranih u stranoj valuti na datum izvješćivanja je kako slijedi:

Opis	Obveze		Imovina	
	31.12.2016.	31.12.2015.	31.12.2016.	31.12.2015.
	HRK '000	HRK '000	HRK '000	HRK '000
Valuta EUR	120.378	300.640	16.070	49.780
Valuta USD	3.029	8.880	39.248	30.651
Ostalo	22	161	2.700	2.158
UKUPNO	123.429	309.681	58.018	82.589

Kamatni rizik

Većina zaduženja na koja se obračunavaju kamate ugovorena su uz fiksnu i promjenjivu kamatnu stopu. Rizikom se upravlja održavanjem prikladne kombinacije između fiksne i promjenjive kamatne stope na posudbe. Društvo i ovisna društva u ovom trenutku nemaju posebnih instrumenata zaštite od ovih rizika.

Kreditni rizik

Kreditni rizik, odnosi se na rizik neispunjenja ugovornih obveza drugih ugovornih strana koji će proizvesti financijski gubitak. Društvo i ovisna društva su usvojila politiku prema kojoj posluju samo sa kreditno sposobnim ugovornim stranama, osiguravajući

42. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

prema potrebi višak osiguranja za ublažavanje rizika financijskog gubitka zbog neispunjenja ugovornih obveza. Izloženost Društva ili ovisnog društva i kreditni položaj drugih ugovornih strana su neprekidno praćeni, a ukupni iznos zakljućenih transakcija je raspodijeljen između odobrenih ugovornih strana.

Potraživanja od kupaca odnose se na veliki broj kupaca, raspoređenih na različita zemljopisna područja. Kontinuirano vrednovanje potraživanja provodi se na temelju financijskog položaja kupaca i, kada je prikladno, pribavljeno je osiguranje potraživanja garancijom.

Društvo i ovisna društva nemaju značajniju izloženost kreditnom riziku prema nijednoj ugovornoj strani ili grupi ugovornih strana sličnih karakteristika. Kreditni rizik likvidnih sredstava i derivativnih financijskih instrumenata je ogranićen, zato jer druge ugovorne strane predstavljaju banke sa visokim kreditnim rejtinzima koji su odrećeni od međunarodnih agencija za odrećivanje kreditnih rizika.

Rizik likvidnosti

Društvo i ovisna društva upravljaju rizikom likvidnosti održavajući prikladne prićuve, bankovna sredstva i prićuve pozajmljenih sredstava, neprekidnim praćenjem predvićenih i stvarnih novćanih tokova, te uspoređujući rokove dospijea financijske imovine i obveza.

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Knjigovodstveni iznosi novca i novćanih ekvivalenata, te prekoraćenja po bankovnim računima približni su njihovim fer vrijednostima radi kratkoroćnosti tih financijskih instrumenata.

Slično tomu, knjigovodstveni iznos povijesnog troška potraživanja i obveza na koje se primjenjuju uobićajeni komercijalni uvjeti kreditiranja također su približni njihovim fer vrijednostima.

Fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima se odrećuje prema cijenama koje kotiraju na tržištu.

43. SUDSKI SPOROVI I POTENCIJALNE OBVEZE

Protiv Grupe se vodi nekoliko sudskih sporova. Prema procjeni Uprave Društva, a temeljem pravnih savjeta, po navedenim sporovima za Društvo neće proizaći znaćajne potencijalne obveze.

44. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA KONSOLIDIRANE BILANCE

Dana 8. veljaće 2017. godine sklopljen je ugovor o kratkoroćnom kreditu za financiranje tekuće likvidnosti u iznosu od 23.800 tisuća kuna. Krajnji rok povrata je 10. ožujka 2017. godine.

45. SASTAVLJANJE I ODOBRAVANJE KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane financijske izvještaje iznijete na prethodnim stranicama sastavila je i odobrila njihovo izdavanje Uprava Društva dana 21. veljače 2017. godine.

Potpisano u ime Uprave:

Damir Bulić,
predsjednik Uprave

Dinko Klepo,
član Uprave

Alen Varenina,
član Uprave

KRAŠ d.d.
Ravnice 48
10 000 Zagreb
Republika Hrvatska

BDO Croatia d.o.o.
za reviziju

10000 ZAGREB
Trg J. F. Kennedy 6b
Tel: 385 1 2395-741
Fax: 385 1 2303-691
E-mail: bdo-croatia@bdo.hr
www.bdo.hr

